TERVISHOID.

LINNA TERVISHOIU SEISUND JA SELLE ARENG.

Linna tervishoiu seisukohalt on määrava tähtsusega linna uulide ja reoveekanalisatsiooni seisukord ning puhta joogiveega varustamise võimalus.

Linna uulid on sillutatud, välja arvatud linna äärtel ja väiksema elamistihedusega uutes linnaosades. Esineb pääasjalikult munakivisillutis; parkettkividega ja asfaldiga on kaetud õige väike osa uulide üldpinnast.

Kanalisatsioonivõrk on olemas, puudub vaid linnaäärseis raioones. Majade kui ka uulide vesi juhitakse Emajõkke linna piires, mistõttu jõe vesi roojastub. Kanalisatsioonitorustik on ehitatud osalt puust, osalt betoonist.

Et kanalisatsioon väljaspool nn. vana linna on kaua üldse puudunud, linna äärtes puudub veel nüüdki, siis on selle tagajärjel maapind küllastatud orgaaniliste jäänustega, mis pinnaveega kaevudesse uhetuna muudavad kaevuveed halvaks. Seda maapinna roojastumist soodustab eeslinnades veel enam asjaolu, et üle 50% peldikuist on ebakindla voodriga. Kaevuvesi on üldiselt klooririkas, kare (40—50 saksa kraadi) ja kõrge bakterite sisaldusega.

1929. a. sügisel avatud linna veevärk, ammendades vett sügavaist Meltsi-allikaist, varustab osa südalinna juba hää veega. 1928. a. avati linna uus, ajakohaselt sisseseatud ujula Emajõe ülajooksul väljaspool linna, kus vesi on puhas kanalisatsiooni jätiseist.

Vabrikuid on Tartus vähe ja needki väikesed, asetsedes üle linna laiali. Uusi vabrikuid ja tööstusi, mis ümbruskonnale võivad tekitada kahju, nagu naha-, keemia-, liimi-, kondijahu-vabrikuid, võib asutada vastavalt linna sundmäärusele selleks kindlaks määratud piirkonnas (linna ääres, Karlova linnaosas). Suurem osa vabrikuid ümbruskonnale halvasti ei mõju. Ettevõtteist, mis ümbruskonnale mõjuvad halvasti, tuleb nimetada nahaparkimise tööstusi, mis asetsevad madalikul Ema-

Tartu I, lk. 83